

KMETJE.

STONE SELISKAR.

Kadar v posejanem semenu utihne življenje,
ko gre solnce z zemlje
in v dolino led,

odklenejo skrinje in grebejo v žitu,
da jim žulje hladi,
in ude blaži —;
odpahnejo hrame, točijo vino,
da se duša zmehta
in dolg poravna
v pozabnosti opija preprostih duš.

In vedno njih misli so v žitu, v vinu,
v dolgeh.
pozimi okovane v led —
In breskev žareča
v cvetju razodetja zemlje in sre
čez širni svet
gre preko njih.

SIROTE.

NARTE VELIKONJA.

5.

In še tisti dan, ko so zagrebli mater, je
vzel Žonta Dolfeka, stara Neža do-
jenca in Branko je ostal pri županu.
Dorica je začela na številki prvi pri
Boštjanu.

Branko je šel z njo; v roki je tiščala
kos kruha, ki ga ji je bila stisnila županja
na pot. Otroka sta zavila okoli vogla.
Boštjanovi otroci so ju čakali vrh klanca
ter zagnali strašanski vrišč.

»Uši nese, uši nese!«

Branko je od žalosti in gneva stisnil
pesti ter stopil k Boštjanki:

»Dorico sem pripeljal, pa nima nič uši.
Marta jo je počesala!«

Res, Marta jo je bila počesala, privezala
opran predpasnik ter pokropila z blago-
slovljeno vodo. Ko je videla, da otroka
odhajata, so se ji bile usule solze, da se
je od sramu skrila na kaščo ter skozi
linico zrla za njima.

»Strašno, strašno!«

In mislila je na svojo umrlo hčerko in
srce se ji je krčilo od bolečine in usmi-
ljenja.

Boštjanka je baš pinjila mleko. Ozrla
se nejevoljno, zagodrnjala in pogrnila čez
pinjo svoj predpasnik.

»Ali zna zibati?«

»Če ji pokažete!«

»Prav!«

Boštjanka je dekletcu pokazala zibelko
v kotu; v nji je spalo rdečelično dete in
roj muh mu je sedel na obrazu.

»Muhe mu podi in ziblji ga, da se ne
zbudi!«

Dorica je preplašeno uprla pogled v
brata.

»Ali misliš, da boš zastonj jedla pri
hiši? Pri nas je več dela nego jela. Pri-
sedi k zibelki in varuj otroka!«

V široko razprtih očeh dekletca se je
zrcalil nepopisen strah. Vrglo se je bratu
okoli vratu ter glasno zaplakalo. Otrok v
zibeli je začel vreščati.

»Ali ti je bilo treba? Kdo ga bo zdaj
zazibal? Kako je to razvajeno!« se je je-
zila Boštjanka. »Zdaj že vidim, za otroka
ne boš. Tja v kot sedi!«

Deklica se ni dala potolažiti. Boštjan-
kin grdi pogled jo je tako preplašil, da
se je z vso silo tiščala bratca ter vsa iz
sebe jecljala:

»Branko, Branko!«

»Tu ostani, zvečer pridem pote!«

In si je odtrgal sestrico z vratu ter
naglo odbežal, da se ji je skrilo med
grmovjem.

Branko je prišel v mraku ter jo našel,
ko je napol odrevenela čepela ob stari
lipi in ihtela. Ne da bi kaj pomislil, jo
je pograbil ter jo nesel na skedenj, kjer
si je sam na kupu slame pripravil ležišče.

Dorica se je stisnila k bratu kakor
droben ptiček. Branko pa je dolgo strmel
pod streho in razmišljal. Nenadoma se
mu je zdelo, da se iz teme izvija bled
obraz, ki se mu bliža. Vedno bliže in bliže,
in ko je bilo lice za seženj pred njim, ga
je spoznal in planil v bridkosti na kolena:

»Mamica!«

Segel je predse v temo. Slika je iz-
ginila; skozi okno v strehi je metal mesec
sij na slamo sredi skednja.

Branko je obklečal, dvignil roke ter
začel moliti.

Drugo jutro je nesel sestro nazaj k
Boštjanki, ki ga je obsula s kopo psovk
in priimkov. Nazadnje ji je le dopovedal,
da je deklico strah.

»Ali boš jemal punco vsak večer?«

»Vsak večer!«